

**Ο Ρόλος της Συναισθηματικής Νοημοσύνης ως Προβλεπτικού Παράγοντα της Χρήσης
Στρατηγικών Γλωσσικής Εκμάθησης Ξένης Γλώσσας, Σύμφωνα με τις Αυτοαναφορές
Ενήλικων Μαθητών**

Μαρίνα Λαλιώτη & Μαρία Πλατσίδου

Τμήμα Εκπαιδευτικής & Κοινωνικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Περίληψη

Στη διεθνή βιβλιογραφία υπάρχουν ευρήματα που δείχνουν ότι η αντιληπτή συχνότητα χρήσης των στρατηγικών γλωσσικής εκμάθησης (ΣΓΕ) των ατόμων συσχετίζεται με τα επίπεδα της συναισθηματικής νοημοσύνης (ΣΝ) τους κατά την εκμάθηση μίας ξένης γλώσσας. Στόχος της παρούσας έρευνας ήταν να εξετάσει πώς η χρήση συγκεκριμένων ΣΓΕ, όπως αναφέρεται από τα ίδια τα άτομα, μπορεί να προβλεφθεί από το επίπεδο των επιμέρους διαστάσεων της αντιληπτής ΣΝ. Εξετάστηκε δείγμα 187 ενηλίκων που μάθαιναν Αγγλικά ως ξένη γλώσσα. Για τη μέτρηση της συχνότητας χρήσης των ΣΓΕ χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο SILL (Oxford, 1990) και για τη μέτρηση της αντιληπτής ΣΝ χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο WLEIS (Wong & Law, 2002). Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι όλες οι διαστάσεις της ΣΝ, εκτός από την εκτίμηση των συναισθημάτων του εαυτού, συμβάλλουν στην πρόβλεψη της χρήσης όλων των στρατηγικών γλωσσικής εκμάθησης (μνημονικών, αντισταθμιστικών, μεταγνωστικών, συναισθηματικών και κοινωνικών), πλην των γνωστικών. Συμπερασματικά, μια τέτοια γνώση είναι πιθανό να επηρεάσει τη διδακτική προσέγγιση κατά τη διδασκαλία των στρατηγικών γλωσσικής εκμάθησης σε μαθητές που μαθαίνουν μια ξένη γλώσσα.

Λέξεις κλειδιά: Εκμάθηση Ξένης Γλώσσας, Στρατηγικές Γλωσσικής Εκμάθησης, Συναισθηματική Νοημοσύνη.

Επικοινωνία: Τμήμα Εκπαιδευτικής & Κοινωνικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Εγνατία 156, 54006 Θεσσαλονίκη. Τηλ: 2310891284, Φαξ: 2310891257. E-mail: marina_lalioti@yahoo.gr

marina_lalioti@uom.edu.gr

Emotional Intelligence as a Predictor of Foreign Language Learning Strategy Use, as Reported by Adult Learners

Maria Lalioti & Maria Platsidou

*Department of Educational & Social Policy,
University of Macedonia*

Abstract

Research has shown that the emotional intelligence of foreign language learners is directly correlated with their perceived frequency of using language learning strategies. The aim of this study was to examine how the use of different language learning strategies can be predicted by the various dimensions of emotional intelligence. For this purpose, the Strategy Inventory for Language Learning (Oxford, 1990) and the Wong and Law Emotional Intelligence Scale (Wong & Law, 2002) were administered to 187 adult English as a foreign language (EFL) learners. Our results showed that all dimensions of emotional intelligence, except for the self-emotion appraisal dimension, can predict the frequency of use of all strategy categories (memory, compensation, metacognitive, affective and social), except for the cognitive strategies. In conclusion, such knowledge is likely to influence the teaching approach in teaching language learning strategies to EFL learners.

Keywords: Foreign Language Learning, Language Learning Strategies, Emotional Intelligence.

Contact:

Department of Educational & Social Policy, University of Macedonia, Egnatia 156, 54006
Thessaloniki, Greece. Tel: +30 2310 891284, Fax: +30 2310 891257. E-mail:
marina_lalioti@yahoo.gr & platsidou@uom.edu.gr

Ο ρόλος της συναισθηματικής νοημοσύνης ως προβλεπτικού παράγοντα της χρήσης στρατηγικών γλωσσικής εκμάθησης ξένης γλώσσας, σύμφωνα με τις αυτοαναφορές ενήλικων μαθητών

Η διαδικασία εκμάθησης ξένων γλωσσών αποτελεί ένα πεδίο το οποίο ανέκαθεν προσέλκυε το ενδιαφέρον των ερευνητών στο χώρο της εκπαίδευσης. Ωστόσο, η ανάγκη να μελετηθούν διεξοδικά όλοι οι παράγοντες που συνδέονται με αυτήν τη διαδικασία είναι ακόμα πιο επιτακτική τις τελευταίες δεκαετίες, λόγω των κοινωνικών και οικονομικών συνθηκών που οδηγούν όλο και μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού να μαθαίνει ξένες γλώσσες, και μάλιστα μετά το πέρας της τυπικής τους εκπαίδευσης. Ένας από τους πιο σημαντικούς παράγοντες που διευκολύνουν την εκμάθηση της ξένης γλώσσας είναι οι στρατηγικές γλωσσικής εκμάθησης (ΣΓΕ). Η πολύ εκτεταμένη σχετική έρευνα που υπάρχει διεθνώς έχει δείξει ότι η μάθηση της ξένης γλώσσας υποβοηθείται σημαντικά από την σωστή και επαρκή χρήση των κατάλληλων γλωσσικών στρατηγικών (Griffiths, 2003. Khamkhien, 2010. Gavriilidou & Papanis, 2010). Αξίζει να σημειωθεί ότι το εύρημα αυτό έχει επιβεβαιωθεί κι όταν ακόμη η χρήση των ΣΓΕ εξετάζεται με βάση την υποκειμενική εκτίμηση των μαθητών (δηλαδή, με αυτοαναφορές) (Lee & Oxford, 2008).

Ορισμένες ΣΓΕ έχουν συναισθηματικό ή/και κοινωνικό υπόβαθρο και περιεχόμενο (π.χ. η προσπάθεια χαλάρωσης από το άγχος που προκαλεί η επικοινωνία στην ξένη γλώσσα, η συνεργασία με άλλους εμπλεκόμενους στη μαθησιακή διαδικασία, π.χ., τους συμμαθητές). Τα θετικά και τα αρνητικά συναισθήματα που αναπτύσσουν οι μαθητές για τη μαθησιακή διαδικασία και οι στρατηγικές που χρησιμοποιούν για τη διαχείρισή τους είναι κρίσιμοι παράγοντες για τη συνέχιση ή την αποτελεσματικότητα της μάθησης (Oxford, 2003). Παράλληλα, ορισμένες πρόσφατες έρευνες έχουν δείξει ότι και η συναισθηματική νοημοσύνη (ΣΝ) των εκπαιδευομένων μπορεί να συνδέεται θετικά με την επίδοση στην ξένη γλώσσα (Pishghadam, 2009. Zarezadeh, 2013).

Ωστόσο, η μελέτη της σχέσης των δύο αυτών μεταβλητών, των ΣΓΕ και της ΣΝ, κατά την εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας δεν έχει ερευνηθεί εις βάθος. Μπορεί να υποθέσει κανείς ότι η συχνή χρήση ορισμένων ΣΓΕ (π.χ., των συναισθηματικών και κοινωνικών) είναι πιθανό να σχετίζεται θετικά με (ή και υποβοηθείται από) την ανάπτυξη της ΣΝ. Στη διερεύνηση αυτής της σχέσης, δηλαδή κατά πόσο η ΣΝ μπορεί να προβλέπει τη χρήση των ΣΓΕ σε ενήλικες μαθητές σύμφωνα με τις αυτοαναφορές τους, φιλοδοξεί να συμβάλει η παρούσα έρευνα.

Στρατηγικές γλωσσικής εκμάθησης

Οι ΣΓΕ είναι οι ενέργειες που πραγματοποιεί ένας εκπαιδευόμενος, οι τεχνικές ή οι

συμπεριφορές που συνειδητά υιοθετεί προκειμένου να υποβοηθήσει τη διαδικασία της γλωσσικής εκμάθησης (Cohen, 1998. Scarcella & Oxford, 1992). Αν και ο παραπάνω ορισμός χρησιμοποιείται στο σύνολο των σχετικών θεωρητικών μοντέλων, μέχρι στιγμής δεν υπάρχει μία κοινά αποδεκτή τυπολογία των ΣΓΕ, αλλά ένας μεγάλος αριθμός ταξινομήσεων (π.χ., Rubin, 1975. Stern, 1983. O'Malley & Chamot, 1990). Η πιο διαδεδομένη τυπολογία ΣΓΕ είναι αυτή της Oxford (1990, 2003), η οποία διακρίνει τις ΣΓΕ σε έξι κατηγορίες: μνημονικές, γνωστικές, αντισταθμιστικές, μεταγνωστικές, κοινωνικές και συναισθηματικές στρατηγικές.

Ειδικότερα, οι μνημονικές στρατηγικές βοηθούν στην απομνημόνευση και την ανάκληση των στοιχείων της γλώσσας-στόχου και χρησιμοποιούνται ως επί το πλείστον κατά τα πρώτα στάδια της γλωσσικής εκμάθησης (π.χ., η επανάληψη, η χρήση ακρωνυμίων ή ομοιοκαταληξίας). Οι γνωστικές στρατηγικές περιλαμβάνουν το χειρισμό ή μετασχηματισμό του νέου υλικού προκειμένου να μαθευτεί (π.χ., η παράφραση ή η περίληψη ενός κειμένου, η ανάλυση μιας σύνθετης λέξης στις λέξεις από τις οποίες παράγεται: λ.χ., α-μερό-ληπτος). Οι αντισταθμιστικές στρατηγικές είναι οι τεχνικές που χρησιμοποιεί ο εκπαιδευόμενος προκειμένου να αντιμετωπίσει τα όποια γλωσσικά ελλείμματα έχει (π.χ., το μάντεμα του νοήματος, η χρήση συνωνύμων, η επινόηση λέξεων για να περιγραφεί κάτι). Ως μεταγνωστικές στρατηγικές ορίζονται οι ενέργειες που πράττει ο εκπαιδευόμενος προκειμένου να παρακολουθεί, να ελέγχει και να συντονίζει τη διαδικασία της γλωσσικής εκμάθησης. Περιλαμβάνουν τεχνικές όπως είναι ο προσδιορισμός των μαθησιακών στόχων, ο προγραμματισμός και η αξιολόγηση της μάθησης. Η κατηγορία των κοινωνικών στρατηγικών εμπλέκει και τα άλλα μέλη της εκπαιδευτικής διαδικασίας (π.χ., δασκάλους, συμμαθητές) και περιλαμβάνει τεχνικές που βοηθούν τον εκπαιδευόμενο να συνεργαστεί με άλλους έτσι ώστε να διευκολύνει τη μάθηση, να κατανοήσει την κουλτούρα-στόχο και τη γλώσσα (π.χ., η συνομιλία με έναν φυσικό ομιλητή της γλώσσας-στόχου). Τέλος, οι συναισθηματικές στρατηγικές αναφέρονται σε συναισθήματα, στάσεις, κίνητρα, αξίες που επηρεάζουν την εκμάθηση της γλώσσας. Σε αυτές ανήκουν τεχνικές οι οποίες στοχεύουν στη ρύθμιση της συναισθηματικής κατάστασης του εκπαιδευόμενου, σε σχέση πάντα με τη διαδικασία της γλωσσικής εκμάθησης (π.χ., ο περιορισμός του άγχους σχετικά με τη μάθηση ή τη χρήση της γλώσσας, η αυτό-ενθάρρυνση) (Oxford, 2003).

Συναισθηματική νοημοσύνη

Σύμφωνα με τους Brackett και Salovey (2006, σελ. 34), η ΣΝ "αναφέρεται στην ικανότητα ενός ατόμου να αντιληφθεί τα συναισθήματα και να επεξεργαστεί τις συναισθηματικές πληροφορίες, προκειμένου να ενισχύσει τις νοητικές διεργασίες του". Ο Bar-On (1997, όπως αναφέρεται στο Bar-On, 2010, σελ. 57) την περιέγραψε ως "μια σειρά από αλληλένδετες συναισθηματικές και κοινωνικές ικανότητες και δεξιότητες που επηρεάζουν την ευφυή

συμπεριφορά". Γενικά, έχουν διατυπωθεί πολλά μοντέλα για τον ορισμό και την ερμηνεία της ΣΝ, τα οποία μπορούν να διακριθούν σε δύο κατηγορίες (Stys & Brown, 2004): στα μοντέλα ικανότητας (π.χ., Mayer, Casouso, & Salovey, 1999), που δίνουν έμφαση στο ότι η ΣΝ είναι μία μορφή ευφυΐας όπως και η γνωστική, και στα μεικτά μοντέλα (π.χ., Bar-On, 2000. Goleman, 1995) που υποστηρίζουν ότι η ΣΝ αποτελεί έναν συνδυασμό διαστάσεων της νοημοσύνης και της προσωπικότητας (βλ. Πλατσίδου, 2010 για μια επισκόπηση των βασικών μοντέλων ΣΝ).

Ειδικότερα, το μοντέλο του Mayer και των συνεργατών του (Mayer, Salovey, Caruso, & Sitarenios, 2001) ερμηνεύει την ΣΝ ως μια γενική ικανότητα επεξεργασίας συναισθηματικών πληροφοριών, η οποία συμπεριλαμβάνει επιμέρους κλάδους ικανοτήτων όπως: η αντίληψη και αναγνώριση των συναισθημάτων (του εαυτού και των άλλων)· η αφομοίωση/ενσωμάτωση των συναισθημάτων στον τρόπο σκέψης (δηλαδή, η ικανότητα κάποιου να χρησιμοποιεί τα κατάλληλα συναισθήματα που διευκολύνουν τη σκέψη και να μπορεί να αναλογίζεται με βάση αυτά)· η κατανόηση των συναισθημάτων του εαυτού και των άλλων και, τέλος, η διαχείριση/ρύθμιση των συναισθημάτων με τρόπο ώστε να αντιλαμβάνεται κανείς τι κρύβει πίσω του ένα συναίσθημα και να βρίσκει τους πιο κατάλληλους κάθε φορά τρόπους για την αντιμετώπιση συναισθημάτων όπως ο φόβος, η θλίψη, κτλ. Στο μοντέλο του Bar-On (2000), η ΣΝ περιγράφεται ως ένα σύνολο από ενδοπροσωπικές ικανότητες (π.χ., συναισθηματική αυτεπίγνωση, ανεξαρτησία, διεκδικητική συμπεριφορά), διαπροσωπικές ικανότητες (π.χ., ενσυναίσθηση, κοινωνική υπευθυνότητα), ικανότητες προσαρμογής (ανοχή στο άγχος, έλεγχος των παρορμήσεων), ικανότητες διαχείρισης του άγχους (ευελιξία, έλεγχος πραγματικότητας, ικανότητα επίλυσης συναισθηματικών προβλημάτων) και διαστάσεις που δείχνουν τη γενική διάθεση (αισιοδοξία, ευζωία). Τέλος, ο Goleman (2001) περιγράφει ένα μοντέλο ΣΝ το οποίο περιλαμβάνει τέσσερις συστάδες γενικών συναισθηματικών ικανοτήτων που η καθεμιά αποτελείται από διάφορες συναισθηματικές δεξιότητες: αυτεπίγνωση (π.χ., αυταξιολόγηση, αυτοπεποίθηση), διαχείριση εαυτού (π.χ., αυτοέλεγχος, αξιοπιστία), κοινωνική επίγνωση (π.χ., ενσυναίσθηση, προσανατολισμός προς την εξυπηρέτηση) και διαχείριση σχέσεων (π.χ., επιρροή, επικοινωνία).

Η σχέση των ΣΓΕ με τη ΣΝ

Η σχέση μεταξύ της ΣΝ και των ΣΓΕ αποτελεί ένα πεδίο που σχετικά πρόσφατα προσέλκυσε το ενδιαφέρον διαφόρων ερευνητών διεθνώς (Fouladi, 2012. Alavinia & Mollahosseini, 2012a, 2012b. Lou & Wu, 2012. Rastegar & Karami, 2013. Rahmani, Sadeghi, & Khanlari, 2013). Στις περισσότερες από αυτές τις έρευνες διαπιστώθηκε ότι οι παραπάνω μεταβλητές συσχετίζονται μεταξύ τους θετικά. Μάλιστα, η μελέτη των Lou και Wu (2012) βρήκε ότι η συνολική ΣΝ αποτελεί θετικό προβλεπτικό παράγοντα της χρήσης των ΣΓΕ.

Ειδικότερα, ορισμένες έρευνες εστίασαν το ενδιαφέρον στη σχέση μεταξύ των

αυτοαναφορών των εκπαιδευόμενων για τη χρήση των επιμέρους κατηγοριών ΣΓΕ και των διαστάσεων της ΣΝ. Όπως αναφέρθηκε ήδη, τα ποικίλα μοντέλα της ΣΝ περιλαμβάνουν έναν μεγάλο αριθμό και εύρος ικανοτήτων, οι οποίες είναι λογικό να παρουσιάζουν αρκετά διαφοροποιημένες συσχετίσεις με τις ΣΓΕ. Πιο συγκεκριμένα, σε αρκετές μελέτες έχει εντοπιστεί μια θετική συσχέτιση ανάμεσα στην κατηγορία των συναισθηματικών ΣΓΕ και τη ΣΝ. Αναλυτικότερα, στην έρευνα των Rahmani κ.ά. (2013) βρέθηκε ότι οι συναισθηματικές στρατηγικές έχουν χαμηλή θετική συσχέτιση με τη συνολική ΣΝ των εκπαιδευόμενων και με ορισμένες διαστάσεις της ΣΝ που περιλαμβάνονται στο μοντέλο του Bar-On (2000), όπως η ανεξαρτησία, η ρεαλιστική αποτίμηση της πραγματικότητας και η διεκδικητική συμπεριφορά. Επίσης, έχουν ισχυρή θετική συσχέτιση με την ικανότητα επίλυσης συναισθηματικών προβλημάτων. Παρόμοια αποτελέσματα αναφέρουν και οι έρευνες των Rastegar και Karami (2013) και των Lou και Wu (2012), οι οποίες διαπίστωσαν ότι το επίπεδο της συνολικής ΣΝ των συμμετεχόντων παρουσιάζει μία μέτρια θετική συσχέτιση με την αναφερόμενη συχνότητα χρήσης των συναισθηματικών στρατηγικών. Αντιθέτως, στην έρευνα της Fouladi (2012) δεν εντοπίστηκαν σημαντικές σχέσεις ανάμεσα στις συγκεκριμένες ΣΓΕ και τη ΣΝ. Το γεγονός αυτό μπορεί να οφείλεται στο προφίλ των συμμετεχόντων στις προαναφερόμενες έρευνες. Ειδικότερα, σε ορισμένες έρευνες, το δείγμα αποτελούνταν είτε αποκλειστικά (Rahmani κ.ά., 2013) είτε ως επί το πλείστον από γυναίκες (Lou & Wu, 2012. Rastegar & Karami, 2013). Αντίθετα, στην έρευνα της Fouladi (2012) η πλειοψηφία των συμμετεχόντων ήταν άνδρες. Στη διεθνή βιβλιογραφία έχουν συχνά διαπιστωθεί διαφορές μεταξύ των δύο φύλων τόσο στην αναφερόμενη συχνότητα χρήσης των συγκεκριμένων ΣΓΕ (Dongyue, 2004. Kaylani, 1996, όπως αναφέρονται στους Božinovic & Sindik, 2011. Yilmaz, 2010. Hong-Nam & Leavell, 2006) όσο και στην ΣΝ (Adeyemo, 2008, όπως αναφέρεται στους Nasir & Masrur, 2010. Harrod & Scheer, 2005, όπως αναφέρονται στη Rao, 2012). Συνεπώς, η σύσταση του δείγματος μπορεί να αιτιολογήσει τα διαφορετικά αποτελέσματα στις παραπάνω έρευνες. Επιπλέον, τα διαφορετικά ευρήματα μπορεί να οφείλονται στα διαφορετικά ερευνητικά εργαλεία που χρησιμοποιήσαν οι έρευνες αυτές για τη μέτρηση της ΣΝ και τα οποία αντιστοιχούν σε διαφορετικά θεωρητικά μοντέλα και αξιολογούν διαφορετικές διαστάσεις ή εκφάνσεις της ΣΝ. Ειδικότερα, στην έρευνα των Rahmani κ.ά. (2013) χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο EQ-i (Bar-On, 1997), στις έρευνες των Rastegar και Karami (2013) και των Lou και Wu (2012) χρησιμοποιήθηκε το EIS (Schutte κ.α., 1998) και στην έρευνα της Fouladi (2012) χρησιμοποιήθηκε το TEIQue-SF (Petrides, 2009).

Όσον αφορά στη σχέση των κοινωνικών στρατηγικών με τη ΣΝ, τα αποτελέσματα των ερευνών δε συμφωνούν μεταξύ τους, δεδομένου ότι σε κάποιες από αυτές βρέθηκε ότι οι εν λόγω μεταβλητές συσχετίζονται, ενώ σε κάποιες άλλες όχι. Πιο αναλυτικά, στις έρευνες των Rastegar και

Karami (2013) και των Lou και Wu (2012) διαπιστώθηκε θετική συσχέτιση ανάμεσα στην αναφερόμενη χρήση των κοινωνικών στρατηγικών και τη συνολική ΣΝ, ενώ στην έρευνα της Fouladi (2012) δε βρέθηκε καμία συσχέτιση ανάμεσά τους. Όπως και στην προηγούμενη περίπτωση, τα διαφορετικά ευρήματα των παραπάνω ερευνών μπορεί να οφείλονται στη σύσταση του δείγματος που συμμετείχε στις έρευνες, καθώς έχει διαπιστωθεί ότι οι γυναίκες χαρακτηρίζονται από υψηλότερη συχνότητα χρήσης των κοινωνικών στρατηγικών (Chang, 2003. Green & Oxford, 1995) και από υψηλότερα επίπεδα ΣΝ (Adeyemo, 2008, όπως αναφέρεται στους Nasir & Masrur, 2010. Harrod & Scheer, 2005, όπως αναφέρονται στη Rao, 2012).

Κατά παρόμοιο τρόπο, η σχέση μεταξύ των αντισταθμιστικών στρατηγικών και της ΣΝ δεν είναι τόσο ξεκάθαρη, αφού στις σχετικές έρευνες φαίνεται να έχουν άλλοτε θετική και άλλοτε αρνητική συσχέτιση. Αναλυτικότερα, οι Rahmani κ.ά. (2013) αναφέρουν θετική συσχέτιση των αντισταθμιστικών στρατηγικών με ορισμένες από τις ικανότητες της ΣΝ που περιγράφει το μοντέλο του Bar-On (2000), όπως η επίλυση προβλημάτων, η ευτυχία, και η διεκδικητική συμπεριφορά, και μέτρια αρνητική συσχέτιση με την ευελιξία. Οι Lou και Wu (2012) διαπίστωσαν μέτρια θετική συσχέτιση ανάμεσα στις αντισταθμιστικές στρατηγικές και τη συνολική ΣΝ, για τη μέτρηση της οποίας χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο EIS (Schutte κ.ά., 1998), αλλά το εύρημα αυτό δεν επαληθεύτηκε στις έρευνες των Rahmani κ.ά. (2013) και της Fouladi (2012), όπου η ΣΝ μετρήθηκε με τα ερωτηματολόγια EQ-i (Bar-On, 1997) και TEIQue-SF (Petrides, 2009), αντίστοιχα.

Όσον αφορά στις μεταγνωστικές στρατηγικές, οι υπάρχουσες έρευνες δείχνουν πως η συνολική ΣΝ σχετίζεται θετικά τόσο με την αναφερόμενη συχνότητα χρήσης των μεταγνωστικών στρατηγικών γενικά, όσο και με το βαθμό χρήσης των ακουστικών μεταγνωστικών στρατηγικών ειδικά (δηλαδή, των στρατηγικών που σχετίζονται με το μελλοντικό μαθησιακό προγραμματισμό, την επισκόπηση και την αξιολόγηση της προόδου της ακουστικής διαδικασίας αποκλειστικά) (π.χ., Alavinia & Mollahosseini, 2012a. Lou & Wu, 2012). Για παράδειγμα, η μελέτη των Alavinia και Mollahosseini (2012a) εξέτασε τη σχέση ορισμένων ειδικών μεταγνωστικών στρατηγικών με ικανότητες της ΣΝ που περιγράφει το μοντέλο του Bar-On (2000). Όπως διαπιστώθηκε, η μεταγνωστική στρατηγική του σχεδιασμού παρουσιάζει χαμηλή θετική συσχέτιση με τις διαπροσωπικές ικανότητες, τις ικανότητες προσαρμογής και τη γενική διάθεση. Χαμηλή θετική συσχέτιση βρέθηκε, επίσης, ανάμεσα στη μεταγνωστική στρατηγική της αξιολόγησης και τις διαπροσωπικές ικανότητες. Τέλος, η στρατηγική της παρακολούθησης συσχετίζεται θετικά με τις ενδοπροσωπικές ικανότητες, τις διαπροσωπικές ικανότητες, τις ικανότητες προσαρμογής, τη γενική διάθεση και, σε χαμηλότερο βαθμό, με τη διαχείριση του άγχους. Ωστόσο, πρέπει να αναφερθεί πως, σε άλλες μελέτες, οι συσχετίσεις μεταξύ της αναφερόμενης συχνότητας χρήσης των μεταγνωστικών στρατηγικών και της ΣΝ δεν επαληθεύτηκαν (π.χ., Fouladi, 2012). Αυτή η

ασυμφωνία είναι πιθανό ότι οφείλεται, όπως και πριν, στην άνιση αντιπροσώπευση των δύο φύλων στο δείγμα, δεδομένου ότι στην έρευνα των Alavinia και Mollahosseini (2012a) συμμετείχαν περισσότερες γυναίκες, ενώ στην έρευνα της Fouladi (2012) συμμετείχαν περισσότεροι άνδρες. Στη διεθνή βιβλιογραφία έχει διαπιστωθεί συχνά ότι οι γυναίκες αναφέρουν πιο συχνή χρήση των μεταγνωστικών στρατηγικών (Božinovic & Sindik, 2011. Liyanage & Bartlett, 2012. Wen & Wang, 1996, όπως αναφέρεται στον Khamkhien, 2010) και υψηλότερο επίπεδο ΣΝ από ό,τι οι άνδρες. Τέλος, σε άλλη έρευνα των Alavinia και Mollahosseini (2012b), διαπιστώθηκε ότι οι διαπροσωπικές ικανότητες και οι ικανότητες προσαρμογής δύνανται να λειτουργήσουν ως θετικοί προβλεπτικοί παράγοντες της αναφερόμενης συχνότητας χρήσης των ακουστικών μεταγνωστικών στρατηγικών. Παράλληλα, διαπιστώθηκε ότι οι τελευταίες συσχετίζονται θετικά με όλες τις επιμέρους ικανότητες του μοντέλου ΣΝ που εξετάστηκε, (ενδοπροσωπικές και διαπροσωπικές ικανότητες, ικανότητες προσαρμογής, γενική διάθεση), εκτός της διαχείρισης του άγχους (Bar-On, 2000).

Ως προς τις μνημονικές στρατηγικές, η Fouladi (2012) διαπίστωσε ότι παρουσιάζουν μέτρια θετική συσχέτιση μόνο με την ευζωία (Bar-On, 2000). Επίσης, οι Lou και Wu (2012) βρήκαν ότι οι μνημονικές στρατηγικές συσχετίζονται θετικά με τη συνολική ΣΝ των ατόμων.

Για τις γνωστικές στρατηγικές, η έρευνα των Lou και Wu (2012) έδειξε πως η αναφερόμενη συχνότητα χρήσης τους συσχετίζεται θετικά με το επίπεδο της συνολικής ΣΝ των ατόμων. Όμως, η μελέτη της Fouladi (2012) έδειξε πως η συσχέτιση αυτή υφίσταται μόνο στην περίπτωση που το δείγμα της έρευνας συνιστούν άτομα με υψηλό επίπεδο ΣΝ. Ακόμη, η Fouladi (2012) διαπίστωσε πως η αναφερόμενη χρήση των γνωστικών στρατηγικών παρουσιάζει χαμηλή θετική συσχέτιση με την ευζωία, αλλά δεν συσχετίζεται με καμιά από τις άλλες ικανότητες της ΣΝ που εξετάστηκε σύμφωνα με το μοντέλο του Bar-On (2000).

Συμπερασματικά, η πλειοψηφία των ερευνών που συνοψίστηκαν παραπάνω έδειξε ότι η αναφερόμενη συχνότητα χρήσης ορισμένων ΣΓΕ (όπως οι μεταγνωστικές και οι συναισθηματικές) συσχετίζεται θετικά με τη ΣΝ των ατόμων, ενώ για άλλες ΣΓΕ (όπως οι μνημονικές και οι γνωστικές) η σχέση με τη ΣΝ δεν είναι ξεκάθαρη. Επιπλέον, ορισμένες έρευνες εξέτασαν το αν η αναφερόμενη χρήση των ΣΓΕ μπορεί να προβλεφθεί από τη ΣΝ, χωρίς όμως να παρέχουν μια ικανοποιητική ερμηνεία για τις προβλεπτικές σχέσεις που βρήκαν ότι ισχύουν ή όχι. Τα παραπάνω συγκλίνουν στο συμπέρασμα ότι η σχέση μεταξύ των υπό εξέταση μεταβλητών είναι πολύ πιο σύνθετη από ότι είχε αρχικά υποθεθεί. Τέλος, καθώς έχει διαπιστωθεί ότι η αναφερόμενη συχνότητα χρήσης των διαφόρων ΣΓΕ κατά την εκμάθηση ξένης γλώσσας ποικίλει ανάλογα με τη χώρα στην οποία γίνεται η έρευνα (π.χ. Al-Natour, 2012. Anugakul, 2011. Fouladi, 2012. Kitakawa, 2008. Psaltou-Joycey & Kantaridou, 2009), είναι πιθανό ότι η παραπάνω σχέση επηρεάζεται και από το πολιτιστικό περιβάλλον της χώρας στην οποία ζουν οι μαθητές. Αξίζει να

σημειωθεί ότι παρόμοια διερεύνηση δεν έγινε ως τώρα σε ελληνικό πληθυσμό.

Η υπό εξέταση σχέση ανάμεσα στην αναφερόμενη χρήση των ΣΓΕ και τη ΣΝ είναι πιθανό ότι επηρεάζεται και από το είδος των ικανοτήτων της ΣΝ που εξετάζονται. Οι περισσότερες έρευνες που συνοψίστηκαν παραπάνω έχουν εστιάσει στο μοντέλο ΣΝ του Bar-On (2000), στο οποίο οι επιμέρους ικανότητες έχουν μεν συναισθηματικό ή και κοινωνικό και περιεχόμενο, αλλά προσδιορίζονται επίσης και από χαρακτηριστικά προσωπικότητας και παράγοντες κινήτρου (Πλατσίδου, 2010). Είναι πιθανό η εξέταση άλλων μοντέλων που ορίζουν τη ΣΝ ως ένα σύνολο από ακραιφνείς ικανότητες επεξεργασίας συναισθηματικών πληροφοριών, όπως το μοντέλο του Mayer και συνεργατών (1999), να αναδείξει ένα διαφορετικό πρότυπο σχέσεων με τις ΣΓΕ.

Στόχος και υποθέσεις της παρούσας έρευνας

Για τους παραπάνω λόγους, αξίζει να διερευνηθεί στον ελληνικό πληθυσμό η δυνατότητα πρόβλεψης της αναφερόμενης συχνότητας χρήσης των ΣΓΕ από διάφορες ικανότητες της ΣΝ, προκειμένου να κατανοηθεί ο ρόλος της ΣΝ στη χρήση των διαφόρων κατηγοριών ΣΓΕ κατά την εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας. Με δεδομένο ότι η μάθηση εμπεριέχει όχι μόνο γνωστικές αλλά και συναισθηματικές και κοινωνικές διεργασίες (Goleman, 2001. Bar-On, 2000), τα αποτελέσματα μιας τέτοιας μελέτης μπορεί να συνδράμουν στον καλύτερο εκπαιδευτικό σχεδιασμό όσον αφορά στη διδασκαλία των ΣΓΕ σε μαθητές μιας ξένης γλώσσας.

Πιο συγκεκριμένα, η παρούσα έρευνα σχεδιάστηκε με στόχο να μελετήσει αν η ΣΝ αποτελεί προβλεπτικό παράγοντα των αυτο-αναφορών για τη χρήση στρατηγικών εκμάθησης της ξένης γλώσσας από ενήλικες μαθητές. Η ΣΝ εξετάστηκε με βάση την προσωπική εκτίμηση των ατόμων για ορισμένες ικανότητες ΣΝ, οι οποίες αποτελούν κύριες διαστάσεις του μοντέλου των Mayer κ.ά. (1999). Πρόκειται για (α) την αναγνώριση και εκτίμηση των συναισθημάτων του εαυτού και (β) των άλλων, (γ) τη χρήση των συναισθημάτων και της σχετικής γνώσης με τρόπο που να βοηθά τη διαδικασία της σκέψης και (δ) τη ρύθμιση/διαχείριση συναισθημάτων, τόσο των προσωπικών όσο και των άλλων ανθρώπων.

Σύμφωνα με τα όσα αναφέρθηκαν ως τώρα, είναι εύλογο να υποθέσει κανείς ότι η συχνότητα χρήσης ορισμένων κατηγοριών ΣΓΕ (π.χ., των συναισθηματικών και των κοινωνικών), όπως την αναφέρουν οι ίδιοι μαθητές, προβλέπεται θετικά από τη ΣΝ, εφόσον εμπλέκουν συναισθηματικές και κοινωνικές ικανότητες (Υπόθεση 1). Η χρήση των μεταγνωστικών και των αντισταθμιστικών στρατηγικών είναι πιθανό να προβλέπεται από τη ΣΝ, καθώς οι δύο αυτές κατηγορίες στρατηγικών προϋποθέτουν την καλή χρήση και ανάπτυξη μεταγνωστικών ικανοτήτων, όπως και η προσωπική εκτίμηση της ΣΝ που εξετάζεται στην παρούσα έρευνα (Υπόθεση 2). Τέλος, υποθέτουμε ότι οι μνημονικές και οι γνωστικές στρατηγικές δεν προβλέπονται από τη ΣΝ διότι, αν και λίγες έρευνες βρήκαν κάποιες θετικές συσχετίσεις, δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία που να τις

συνδέουν θεωρητικά (Υπόθεση 3).

Μέθοδος

Συμμετέχοντες

Στην έρευνα συμμετείχαν συνολικά 187 ενήλικες, ηλικίας από 18 έως 53 έτη (Μ.Ο.=27,47 και Τ.Α.=7,952), οι οποίοι είχαν ως μητρική γλώσσα την ελληνική και το τρέχον χρονικό διάστημα μάθαιναν την αγγλική γλώσσα ως ξένη. Το ποσοστό συμμετοχής των ανδρών ήταν 50,3% (N=94) και των γυναικών 49,7% (N=93). Όσον αφορά στο εκπαιδευτικό τους επίπεδο, το 1,6% (N=3) κατείχε διδακτορικό τίτλο σπουδών και το 15% (N=28) μεταπτυχιακό τίτλο, το 51,9% (N=97) ήταν πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. και το 21,4% (N=40) πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι., ενώ το υπόλοιπο ποσοστό (10,2%, N=19) το αποτέλεσαν απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Ερευνητικά εργαλεία

1. Μέτρηση του επιπέδου χρήσης των ΣΓΕ

Για τον υπολογισμό του βαθμού χρήσης των ΣΓΕ, ανά κατηγορία, επιλέχθηκε η ελληνική προσαρμογή του ερωτηματολογίου Strategy Inventory for Language Learning (SILL) της Oxford (1990) που έγινε από τις Psaltou-Joycey και Kantaridou (2009). Το SILL έχει χρησιμοποιηθεί σε μεγάλο αριθμό ερευνών τόσο διεθνώς (Al-Natour, 2012. Anugkakul, 2011. Oxford & Burry-Stock, 1995. Zarafshan & Ardeshiri, 2012) όσο και στην Ελλάδα (Vrettou, 2011. Psaltou-Joycey & Kantaridou, 2009. Platsidou & Sipitanou, 2014). Συνίσταται από συνολικά 50 δηλώσεις που ταξινομούνται σε έξι κατηγορίες: μνημονικές στρατηγικές (9 δηλώσεις, π.χ., *Χρησιμοποιώ ομοιοκαταληξίες για να θυμάμαι τις καινούριες Αγγλικές λέξεις*), γνωστικές στρατηγικές (14 δηλώσεις, π.χ., *Χρησιμοποιώ τις Αγγλικές λέξεις που ξέρω με διαφορετικούς τρόπους*), αντισταθμιστικές στρατηγικές (6 δηλώσεις, π.χ., *Αν δεν μπορώ να σκεφτώ μια Αγγλική λέξη, χρησιμοποιώ μια λέξη ή φράση που σημαίνει το ίδιο πράγμα*), μεταγνωστικές στρατηγικές (9 δηλώσεις, π.χ., *Παρατηρώ τα λάθη που κάνω στα Αγγλικά και χρησιμοποιώ αυτές τις πληροφορίες για να βελτιωθώ*), συναισθηματικές στρατηγικές (6 δηλώσεις, π.χ., *Προσπαθώ να χαλαρώσω κάθε φορά που νιώθω ότι φοβάμαι να χρησιμοποιήσω τα Αγγλικά*) και κοινωνικές στρατηγικές (6 δηλώσεις, π.χ., *Προσπαθώ να μάθω σχετικά με την κουλτούρα των Άγγλων ομιλητών*). Στις δηλώσεις αυτές οι συμμετέχοντες απαντούν μέσω μίας πενταβάθμιας κλίμακας όπου το 1 αντιστοιχεί στο "*Ποτέ ή σχεδόν ποτέ αληθινή για μένα*" και το 5 στο "*Πάντα ή σχεδόν πάντα αληθινή για μένα*".

Η παραγοντική δομή του ερωτηματολογίου εξετάστηκε με διερευνητική ανάλυση παραγόντων. Διαπιστώθηκε ότι οι 50 δηλώσεις δεν μπορούν να ομαδοποιηθούν στους παράγοντες (κατηγορίες στρατηγικών) που προβλέπει η αρχική έκδοση του ερωτηματολογίου. Αξίζει να σημειωθεί ότι η ίδια δυσκολία έχει παρατηρηθεί και σε άλλες ελληνικές έρευνες (Vrettou, 2011. Psaltou-Joycey & Kantaridou, 2009. Platsidou & Sipitanou, 2014), οι οποίες τελικώς κατέφυγαν

στην ομαδοποίηση των κατηγοριών στρατηγικών σύμφωνα με την ταξινόμηση της Oxford (1990), χωρίς την εφαρμογή της παραγοντικής ανάλυσης. Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι οι δείκτες αξιοπιστίας των κατηγοριών ΣΓΕ στις προηγούμενες έρευνες ήταν αποδεκτοί ως πολύ ικανοποιητικοί. Συνεπώς, με βάση τα ευρήματα από τον ελληνικό πληθυσμό και τις επιλογές που έκαναν οι συγκεκριμένοι ερευνητές, επιλέχθηκε να γίνει ομαδοποίηση των δηλώσεων (με υπολογισμό του μέσου όρου) στις κατηγορίες στρατηγικών που προτείνει η Oxford (1990).

Στη συνέχεια, υπολογίστηκαν οι δείκτες αξιοπιστίας για κάθε κατηγορία ΣΓΕ. Όπως δείχνουν οι δείκτες Cronbach α , οι μεταγνωστικές στρατηγικές παρουσιάζουν καλή εσωτερική συνοχή ($\alpha = .88$), οι γνωστικές ($\alpha = .78$) και κοινωνικές στρατηγικές ($\alpha = .71$) παρουσιάζουν ικανοποιητική εσωτερική συνοχή, ενώ η αξιοπιστία των μνημονικών ($\alpha = .61$), αντισταθμιστικών ($\alpha = .60$) και συναισθηματικών στρατηγικών ($\alpha = .60$) είναι στα αποδεκτά όρια (George & Mallery, 2003).

2. Μέτρηση του επιπέδου της ΣΝ

Για τη μέτρηση της ΣΝ των συμμετεχόντων επιλέχθηκε το ερωτηματολόγιο Wong Law Emotional Intelligence Scale (WLEIS) των Wong και Law (2002) που προσαρμόστηκε στα ελληνικά από τους Kafetsios και Zampetakis (2008). Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει 16 δηλώσεις και μετρά τέσσερις διαστάσεις της ΣΝ, και ειδικότερα: α) την εκτίμηση των συναισθημάτων του εαυτού (4 ερωτήσεις), β) την εκτίμηση των συναισθημάτων των άλλων (4 ερωτήσεις), γ) τη ρύθμιση των συναισθημάτων (4 ερωτήσεις), και δ) τη χρήση των συναισθημάτων (4 ερωτήσεις). Οι συμμετέχοντες καλούνται να δηλώσουν κατά πόσο συμφωνούν με κάθε μία από τις προτάσεις του ερωτηματολογίου χρησιμοποιώντας μία επταβαθμιαία κλίμακα στην οποία το 1 αντιστοιχεί στο "Διαφωνώ απόλυτα" και το 7 στο "Συμφωνώ απόλυτα". Το WLEIS έχει χρησιμοποιηθεί σε μεγάλο αριθμό ερευνών διεθνώς (π.χ., Aslan & Erkus, 2008. Hur, van den Berg, & Wilderom, 2011. Kong, Zhao, & You, 2012) και έχει επιδείξει υψηλή αξιοπιστία και παραγοντική εγκυρότητα. Πολύ καλές ψυχομετρικές ιδιότητες εμφανίζει και κατά τη χρήση του στον ελληνικό πληθυσμό (Kafetsios & Zampetakis, 2008. Platsidou & Salman, 2012. Zampetakis & Moustakis, 2011).

Για τη διερεύνηση της παραγοντικής δομής του ερωτηματολογίου εφαρμόστηκε μια ανάλυση παραγόντων, η οποία έδειξε ότι οι 16 δηλώσεις ομαδοποιούνται σε τέσσερις παράγοντες που εξηγούν το 65,33% της συνολικής διακύμανσης. Όπως δείχνει ο Πίνακας 1, οι παράγοντες που αναδείχθηκαν αντιστοιχούν στις διαστάσεις της ρύθμισης των συναισθημάτων, της εκτίμησης των συναισθημάτων των άλλων, της εκτίμησης των συναισθημάτων του εαυτού και της χρήσης των συναισθημάτων. Αυτή η παραγοντική δομή συμφωνεί απολύτως με τη δομή που προέβλεπε η αρχική έκδοση του ερωτηματολογίου (Wong & Law, 2002) και η ελληνική προσαρμογή του

(Kafetsios & Zampetakis, 2008). Τέλος, όπως φαίνεται στον Πίνακα 1, οι δείκτες αξιοπιστίας Cronbach α ήταν ικανοποιητικοί για όλους τους παράγοντες ($\alpha \geq .70$).

Πίνακας 1. Παραγοντική ανάλυση του ερωτηματολογίου της ΣΝ

Δηλώσεις	Ρύθμιση συναισθημ.	Εκτίμηση συν. άλλων	Εκτίμηση συν. εαυτού	Χρήση συναισθ.
Είμαι απόλυτα ικανός να ελέγξω τα συναισθήματά μου.	0,810			
Όταν θυμώνω, πάντα μπορώ να ηρεμήσω γρήγορα.	0,770			
Μπορώ με την λογική να ελέγξω τον θυμό μου και να αντεπεξέλθω τις δυσκολίες	0,735			
Έχω καλό έλεγχο των συναισθημάτων μου.	0,717			
Είμαι καλός παρατηρητής των συναισθημάτων των άλλων.		0,852		
Πάντα μπορώ να καταλάβω πως αισθάνονται οι φίλοι μου με βάση την συμπεριφορά τους.		0,802		
Έχω μια καλή κατανόηση των συναισθημάτων των ανθρώπων γύρω μου.		0,781		
Είμαι ευαίσθητος στα συναισθήματα και την συγκινησιακή κατάσταση των άλλων ανθρώπων.		0,498		
Τις περισσότερες φορές καταλαβαίνω (έχω μια καλή αίσθηση) το γιατί αισθάνομαι τα συναισθήματα που νοιώθω (έτσι όπως αισθάνομαι).			0,793	
Πάντα γνωρίζω αν είμαι χαρούμενος ή όχι.			0,735	
Πάντα καταλαβαίνω πώς αισθάνομαι πραγματικά.			0,667	
Έχω μια καλή κατανόηση των			0,662	

συναισθημάτων μου.				
Πάντα παρακινώ τον εαυτό μου να καταφέρει το καλύτερο.				0,869
Πάντα θέτω στόχους για τον εαυτό μου και μετά βάζω τα δυνατά μου για να τους πετύχω.				0,800
Είμαι ένα άτομο με ισχυρά κίνητρα.				0,712
Πάντα 'λέω στον εαυτό μου' ότι είμαι ένα άξιο και ικανό άτομο.				0,482
Ποσοστό εξηγούμενης διακύμανσης	34,58	13,01	9,18	8,56
Συνολικό ποσοστό εξηγούμενης διακύμανσης			65,33	
Cronbach α	.82	.77	.79	.74

Αποτελέσματα

Προκειμένου να διερευνηθεί η δυνατότητα πρόβλεψης του βαθμού χρήσης των ΣΓΕ από τις διαστάσεις της ΣΝ, πραγματοποιήθηκε μια σειρά αναλύσεων πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης κατά βήματα. Ως εξαρτημένες μεταβλητές τέθηκαν οι επιμέρους κατηγορίες των ΣΓΕ (μνημονικές, γνωστικές, αντισταθμιστικές, μεταγνωστικές, συναισθηματικές και κοινωνικές στρατηγικές) και ως ανεξάρτητες οι εξεταζόμενες διαστάσεις της ΣΝ (εκτίμηση των συναισθημάτων του εαυτού, εκτίμηση των συναισθημάτων των άλλων, χρήση των συναισθημάτων και ρύθμιση των συναισθημάτων). Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των παραπάνω αναλύσεων, οι περισσότερες διαστάσεις της ΣΝ (εκτός της εκτίμησης των συναισθημάτων του εαυτού) αποτελούν προβλεπτικούς παράγοντες της συχνότητας χρήσης αρκετών εκ των ΣΓΕ, επιβεβαιώνοντας σε σημαντικό βαθμό τις σχετικές ερευνητικές υποθέσεις.

Πιο συγκεκριμένα, όπως φαίνεται στον Πίνακα 2, η εκτίμηση των συναισθημάτων των άλλων δρα ως θετικός προβλεπτικός παράγοντας της χρήσης των μνημονικών ($beta = 0,193$, $t = 2,603$) και των κοινωνικών στρατηγικών ($beta = 0,165$, $t = 2,128$). Επίσης, η χρήση των συναισθημάτων προβλέπει θετικά τη χρήση των μεταγνωστικών ($beta = 0,186$, $t = 2,582$), των συναισθηματικών ($beta = 0,212$, $t = 2,816$) και των κοινωνικών στρατηγικών ($beta = 0,233$, $t = 2,949$). Από την άλλη, η διάσταση της ρύθμισης των συναισθημάτων λειτουργεί ως αρνητικός προβλεπτικός παράγοντας για τη συχνότητα χρήσης των μνημονικών ($beta = -0,175$, $t = -2,360$), των αντισταθμιστικών ($beta = -0,156$, $t = -2,144$), των συναισθηματικών ($beta = -0,226$, $t = -$

3,004) και των κοινωνικών στρατηγικών ($\beta = -0,216$, $t = -2,903$). Τέλος, οι γνωστικές στρατηγικές δε βρέθηκε να προβλέπονται από καμιά διάσταση της ΣΝ.

Πίνακας 2. Πολλαπλή παλινδρόμηση των διαστάσεων της ΣΝ πάνω στις κατηγορίες των ΣΓΕ

ΣΓΕ	Μεταβλητές κατά σειρά εισόδου	R ²	ΔR ²	F	ΔF	Beta	t	p
Μνημονικές	Εκτίμηση συν. των άλλων	0,022	0,022	4,195	4,195	0,193	2,603	0,010
	Ρύθμιση συναισθημ.	0,051	0,029	4,935	5,571	-0,175	-2,360	0,019
Γνωστικές	-	-	-	-	-	-	-	-
Αντισταθμιστικές	Ρύθμιση συναισθημ.	0,024	-	4,596	-	-0,156	-2,144	0,033
Μεταγνωστικές	Χρήση συναισθημ.	0,035	-	6,664	-	0,186	2,582	0,011
Συναισθηματικές	Ρύθμιση συναισθημ.	0,025	0,025	4,724	4,724	-0,226	-3,004	0,003
	Χρήση συναισθημ.	0,065	0,040	6,416	7,931	0,212	2,816	0,005
Κοινωνικές	Χρήση συναισθημ.	0,054	0,054	10,561	10,561	0,233	2,949	0,004
	Ρύθμιση συναισθημ.	0,088	0,034	8,853	6,813	-0,216	-2,903	0,004
	Εκτίμηση συν. άλλων	0,110	0,022	7,525	4,528	0,165	2,128	0,035

Συζήτηση

Ο στόχος της παρούσας έρευνας ήταν να μελετήσει τη σχέση ανάμεσα στις ΣΓΕ και τη ΣΝ σε ενήλικες που μαθαίνουν μια ξένη γλώσσα, ένα θέμα που έχει μελετηθεί ελάχιστα στη διεθνή και καθόλου στην ελληνική βιβλιογραφία. Πιο συγκεκριμένα, οι ερευνητικές υποθέσεις που

εξετάστηκαν αφορούσαν στο πώς η χρήση των διαφόρων κατηγοριών ΣΓΕ, όπως την εκτιμούν οι ίδιοι οι ενήλικες μαθητές, μπορεί να προβλεφθεί από το επίπεδο επιμέρους ικανοτήτων της αντιληπτής ΣΝ τους. Για τη μέτρηση της συχνότητας χρήσης των ΣΓΕ χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο SILL (Oxford, 1990) και για τη μέτρηση της αντιληπτής ΣΝ χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο WLEIS (Wong & Law, 2002).

Ως προς τη δυνατότητα της ΣΝ να προβλέπει τη χρήση των ΣΓΕ, διαπιστώθηκε ότι όλες οι διαστάσεις της ΣΝ, εκτός από την εκτίμηση των συναισθημάτων του εαυτού, συμβάλλουν στην πρόβλεψη της χρήσης όλων των κατηγοριών ΣΓΕ, πλην των γνωστικών. Ειδικότερα, φάνηκε ότι η υψηλή ικανότητα εκτίμησης των συναισθημάτων των άλλων και η υψηλή ικανότητα χρήσης συναισθημάτων οδηγούν σε μεγαλύτερη συχνότητα χρήσης των περισσότερων ΣΓΕ. Αντιθέτως, η υψηλή ικανότητα ρύθμισης των συναισθημάτων οδηγεί σε χαμηλή συχνότητα χρήσης των περισσότερων ΣΓΕ. Το γεγονός ότι η ικανότητα εκτίμησης των προσωπικών συναισθημάτων δεν συγκαταλέγεται στους παράγοντες πρόβλεψης της χρήσης των ΣΓΕ, σε αντίθεση με την ικανότητα εκτίμησης των συναισθημάτων των άλλων, ενισχύει την άποψη ότι η εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας είναι μια διαδικασία που επηρεάζεται από εξωστρεφείς παράγοντες (δηλαδή, που αναφέρονται προς τους άλλους) και όχι από εσωστρεφείς (που αφορούν μόνο στον εαυτό, όπως π.χ., *"Πάντα καταλαβαίνω πώς αισθάνομαι πραγματικά"*) (Oxford, 2003). Γενικά, πάντως, φαίνεται ότι η ΣΝ αποτελεί έναν σημαντικό προβλεπτικό παράγοντα για τη χρήση των ΣΓΕ, σύμφωνα με τις αυτοαναφορές ενήλικων μαθητών. Στη συνέχεια, θα εξεταστούν οι επιμέρους ερευνητικές υποθέσεις.

Σύμφωνα με την ερευνητική Υπόθεση 1, η συχνότητα χρήσης των συναισθηματικών και των κοινωνικών στρατηγικών προβλέπεται θετικά από τη ΣΝ. Αυτό έχει επαληθευτεί σε μεγάλο βαθμό για τις κοινωνικές στρατηγικές και σε μικρότερο για τις συναισθηματικές. Ειδικότερα, η αναφερόμενη συχνότητα χρήσης των κοινωνικών στρατηγικών δύναται να προβλεφθεί από σχεδόν όλες τις διαστάσεις της ΣΝ. Συγκεκριμένα, η εκτίμηση των συναισθημάτων των άλλων (π.χ., *"Έχω μια καλή κατανόηση των συναισθημάτων των ανθρώπων γύρω μου"*) και η χρήση των συναισθημάτων, που όπως εξετάζεται στο WLEIS στοχεύει στην αυτοπαρακίνηση και την επίτευξη στόχων (π.χ., *"Πάντα θέτω στόχους για τον εαυτό μου και μετά βάζω τα δυνατά μου για να τους πετύχω"*), συμβάλλουν θετικά σε αυτή την πρόβλεψη. Αντίθετα, η ρύθμιση που, όπως εξετάζεται στο WLEIS, στοχεύει στον έλεγχο των συναισθημάτων (π.χ., *"Έχω καλό έλεγχο των συναισθημάτων μου"*) συμβάλλει αρνητικά. Αυτό δείχνει ότι, για να πραγματοποιηθεί επιτυχώς η επικοινωνία σε μια ξένη γλώσσα, θα πρέπει τα άτομα, αφενός, να μπορούν να εκτιμούν πώς νιώθουν οι συνομιλητές τους και να διατηρούν υψηλό κίνητρο για την επικοινωνία, ώστε να χρησιμοποιούν τις στρατηγικές που προϋποθέτουν καλές κοινωνικές σχέσεις και δεξιότητες. Αφετέρου, θα πρέπει να

μην είναι υπερβολικά συγκρατημένοι συναισθηματικά, διότι μπορεί να γίνουν διστακτικοί και ντροπαλοί στην επικοινωνία τους με τους άλλους. Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα παραπάνω αποτελούν μεν μία πιθανή εξήγηση του συγκεκριμένου ευρήματος, αλλά μόνο μια μελλοντική έρευνα θα μπορούσε να μας οδηγήσει σε ένα σχετικά ασφαλές συμπέρασμα για τη συστηματικότητα ή μη του ευρήματος αυτού.

Όπως και παραπάνω, η συχνότητα χρήσης των συναισθηματικών στρατηγικών προβλέπεται θετικά από τη χρήση και αρνητικά από τη ρύθμιση των συναισθημάτων. Το εύρημα αυτό μπορεί να κατανοηθεί λαμβάνοντας υπόψη ότι οι συναισθηματικές στρατηγικές, όπως εξετάζονται με το SILL, στοχεύουν στην αυτοπαρακίνηση και αυτοενθάρρυνση, με στόχο τη συνέχιση της μάθησης της ξένης γλώσσας. Ωστόσο, η ερευνητική Υπόθεση 1 έχει μερικώς μόνο επαληθευτεί, εφόσον τα αποτελέσματα δείχνουν ότι οι συναισθηματικές στρατηγικές δεν συνδέονται τόσο στενά όσο θα περίμενε κανείς με τη ΣΝ: οι ικανότητες εκτίμησης των συναισθημάτων του εαυτού και των άλλων δεν συμμετέχουν καθόλου στην πρόβλεψη της χρήσης των συναισθηματικών στρατηγικών. Η προηγούμενη έρευνα των Rahmani κ.ά. (2013) που εξέτασε ικανότητες της ΣΝ όπως τις περιγράφει το μοντέλο του Bar-On (2000) βρήκε πιο ισχυρές σχέσεις με τις συναισθηματικές στρατηγικές από ό,τι η παρούσα έρευνα. Αυτό μπορεί να οφείλεται στα διαφορετικά μοντέλα για την περιγραφή και την αξιολόγηση της ΣΝ που χρησιμοποιήθηκαν στις δύο περιπτώσεις: στην έρευνα των Rahmani κ.ά. (2013) χρησιμοποιήθηκε το μοντέλο του Bar-On (2000), όπου η ΣΝ ορίζεται ως ένα σύνολο από συναισθηματικές και κοινωνικές ικανότητες, χαρακτηριστικά προσωπικότητας, κίνητρα κ.ά., ενώ στην παρούσα έρευνα χρησιμοποιήθηκε το μοντέλο των Mayer κ.ά. (1999), όπου η ΣΝ ορίζεται ως ένα σύνολο από αμιγείς ικανότητες επεξεργασίας συναισθηματικών πληροφοριών. Το διαφορετικό εννοιολογικό περιεχόμενο που αποδίδουν στην ΣΝ τα δύο θεωρητικά μοντέλα είναι πιθανό να ευθύνεται για τα διαφορετικά ευρήματα ανάμεσα στις παραπάνω έρευνες. Γενικά, φαίνεται ότι τα ευρήματα αυτά χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης ώστε να διαπιστωθεί πού ακριβώς οφείλονται (π.χ., στη φύση των συναισθηματικών στρατηγικών, στις ικανότητες της ΣΝ, στο συγκεκριμένο δείγμα, κ.ο.κ.).

Σε μερική συμφωνία με την Υπόθεση 2, η υψηλή χρήση των μεταγνωστικών και των αντισταθμιστικών στρατηγικών βρέθηκε ότι μπορεί να προβλεφθεί από τη ΣΝ, και συγκεκριμένα από τη χρήση και από τη ρύθμιση των συναισθημάτων, αντίστοιχα. Αυτό πιθανόν να οφείλεται στο ότι η προσωπική εκτίμηση τόσο της χρήσης των συγκεκριμένων ΣΓΕ όσο και της ΣΝ προϋποθέτουν την καλή χρήση μεταγνωστικών ικανοτήτων που έχουν αναπτυχθεί επαρκώς στην ενήλικη ζωή (Κωσταρίδου-Ευκλείδη, 2005). Εξάλλου, και άλλες έρευνες (π.χ., Alavinia & Mollahosseini, 2012b) βρήκαν ότι οι μεταγνωστικές στρατηγικές μπορούν να προβλεφθούν από ορισμένες διαστάσεις της ΣΝ (π.χ., διαπροσωπικών δεξιοτήτων και προσαρμοστικότητας).

Σχετικά με τις μνημονικές στρατηγικές, η ερευνητική Υπόθεση 3 δεν επιβεβαιώθηκε. Αντιθέτως, διαπιστώθηκε ότι οι ικανότητες της εκτίμησης των συναισθημάτων των άλλων και της ρύθμισης των συναισθημάτων συνιστούν, αντιστοίχως, θετικό και αρνητικό προβλεπτικό παράγοντα της χρήσης των μνημονικών στρατηγικών. Αξίζει να σημειωθεί ότι σε κάποιες έρευνες (Fouladi, 2012. Lou & Wu, 2012) βρέθηκε ότι η χρήση των μνημονικών στρατηγικών συσχετίζεται θετικά με τη ΣΝ. Ωστόσο, τα ευρήματα αυτά δεν μπορούν εύκολα να ερμηνευτούν, παρά μόνο αν διερευνηθεί η ύπαρξη ενός άλλου παράγοντα που πιθανόν να επηρεάζει ως διαμεσολαβητική παράμετρος τις δύο παραπάνω μεταβλητές (π.χ., η θετική στάση απέναντι στην διαπροσωπική επικοινωνία στην ξένη γλώσσα), πράγμα που μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο μιας μελλοντικής έρευνας.

Τέλος, η χρήση των γνωστικών στρατηγικών δεν βρέθηκε να προβλέπεται από κάποια εκ των διαστάσεων της ΣΝ, επαληθεύοντας την ερευνητική Υπόθεση 3. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ορισμένες έρευνες βρήκαν θετική συσχέτιση μεταξύ των γνωστικών στρατηγικών και της ΣΝ, υπό την προϋπόθεση ότι τα εξεταζόμενα άτομα έχουν υψηλή συνολική ΣΝ (π.χ., Fouladi, 2012). Παρόλα αυτά, φαίνεται ότι τα γνωστικά στοιχεία που χρησιμοποιεί κανείς στην εκμάθηση της ξένης γλώσσας δεν συσχετίζονται με τις συναισθηματικές και κοινωνικές ικανότητες που διαθέτει.

Συμπεράσματα και περιορισμοί της έρευνας

Η παρούσα έρευνα έδειξε ότι η συχνότητα χρήσης των ΣΓΕ μπορεί να προβλεφθεί από συγκεκριμένες διαστάσεις της ΣΝ. Ειδικότερα, ικανότητες όπως είναι η εκτίμηση των συναισθημάτων των άλλων, αλλά και η χρήση των συναισθημάτων του ίδιου του ατόμου προς όφελός του φαίνεται να λειτουργούν ως θετικοί προβλεπτικοί παράγοντες της χρήσης αρκετών εκ των κατηγοριών των ΣΓΕ. Αντίθετα, η ικανότητα των ατόμων να ρυθμίζουν τα συναισθήματά τους λειτουργεί ως αρνητικός προβλεπτικός παράγοντας. Η διάκριση αυτή μπορεί να οδηγήσει σε βαθύτερη κατανόηση της προτίμησης των ατόμων να χρησιμοποιούν ορισμένες ΣΓΕ ενώ άλλες όχι. Για παράδειγμα, οι συναισθηματικές ΣΓΕ ίσως να προτιμώνται από άτομα που δεν έχουν φθάσει ακόμα στο επίπεδο να μπορούν να ρυθμίσουν τα συναισθήματά τους, ενώ οι κοινωνικές ΣΓΕ να προτιμώνται από αυτούς που μπορούν να εκτιμήσουν τη συναισθηματική κατάσταση των συνομιλητών τους. Μια τέτοια γνώση είναι πιθανό να επηρεάσει τη διδακτική προσέγγιση κατά τη διδασκαλία των ΣΓΕ σε άτομα που μαθαίνουν μια ξένη γλώσσα. Θα μπορούσαν, δηλαδή, οι καθηγητές ξένων γλωσσών να λαμβάνουν υπόψη το επίπεδο ΣΝ των εκπαιδευομένων τους κατά τη διδασκαλία των ΣΓΕ, έτσι ώστε να προσαρμόζουν τον διδακτικό τους σχεδιασμό στις ανάγκες που προκύπτουν από τα προσωπικά χαρακτηριστικά των εκπαιδευομένων. Για παράδειγμα, σε εκπαιδευόμενους με χαμηλό επίπεδο στην ικανότητα ρύθμισης των συναισθημάτων θα ήταν ωφέλιμο να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στη διδασκαλία στρατηγικών όπως οι συναισθηματικές και οι

κοινωνικές.

Καταλήγοντας, θα πρέπει να αναφερθεί πως η μελέτη αυτή αποτελεί μόνο μία πρώτη απόπειρα διερεύνησης του συγκεκριμένου πεδίου, και αυτό έχει ως αποτέλεσμα πολλά σημεία να παραμένουν ακόμα ασαφή, όπως είναι π.χ. η αρνητική συμβολή της ρύθμισης των συναισθημάτων στην πρόβλεψη των στρατηγικών. Παράλληλα, υπήρχαν αρκετοί περιορισμοί στη διεξαγωγή της έρευνας που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη. Πιο συγκεκριμένα, δεν εξετάστηκαν παράμετροι όπως είναι το επίπεδο κατοχής της γλώσσας, το αν υπήρχαν δίγλωσσοι ομιλητές στο δείγμα, το αν οι συμμετέχοντες γνώριζαν και άλλες ξένες γλώσσες, κ.ο.κ. Επιπλέον, όλες οι μετρήσεις έγιναν με τη χρήση ερωτηματολογίων αυτοαναφοράς κι αυτό μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τα ευρήματα να μην μπορούν να γενικευτούν και σε συνθήκες πραγματικής χρήσης των ΣΓΕ και ΣΝ. Τέλος, όσον αφορά στη μέτρηση των ΣΓΕ, η αδυναμία επιβεβαίωσης της παραγοντικής δομής του αρχικού SILL στην παρούσα όσο και σε άλλες ελληνικές έρευνες καθιστά αναγκαία την κατασκευή ενός εργαλείου για τη μέτρηση της αντιληπτής συχνότητας χρήσης των ΣΓΕ που θα είναι κατάλληλο για τον ελληνικό πληθυσμό.

Βιβλιογραφία

- Adeyemo, D. A. (2008). Demographic characteristics and emotional intelligence among workers in some selected organizations in Oyo State, Nigeria. *Vision-The Journal of Business Perspective*, 12(1).
- Al-Natour, A. (2012). The Most Frequently Language Learning Strategies Used by Jordanian University Students at Yarmouk University that Affect EFL Learning. *European Journal of Social Sciences*, 29(4), 528-536.
- Alavinia, P., & Mollahosseini, H. (2012a). On the Correlation between Iranian EFL Learners' Use of Metacognitive Listening Strategies and Their Emotional Intelligence. *International Education Studies*, 5(6), 189-203.
- Alavinia, P., & Mollahosseini, H. (2012b). The Predictive Power of Emotional Intelligence Subscales for Iranian Academic EFL Learners' Use of Listening Metacognitive Strategies: What Part Does Gender Have to Play? *International Research Journal of Applied and Basic Sciences*, 3(11), 2232-2238.
- Anugakul, G. (2011). A Comparative Study in Language Learning Strategies of Chinese and Thai Students: A Case Study of Suan Sunandha Rajabhat University. *European Journal of Social Sciences*, 19(2), 163-174.
- Aslan, S., & Erkus, A. (2008). Measurement of emotional intelligence: validity and reliability studies of two scales. *World Applied Science Journal*, 4(3), 430-438.
- Bar-On, R. (1997). *Bar-On Emotional Quotient Inventory (EQ-I): Technical Manual*. Toronto, Canada: Multi-Health Systems.
- Bar-On, R. (2000). Emotional and social intelligence: Insights from the Emotional Quotient Inventory. In R. Bar-On & J. D. A. Parker (Eds.), *The Handbook of Emotional Intelligence* (pp. 363-388). San Francisco: John Wiley & Sons, Inc.
- Bar-On, R. (2010). Emotional intelligence: an integral part of positive psychology. *South African Journal of Psychology*, 40(1), 54-62.
- Božinovic, N., & Sindik, J. (2011). Gender differences in the use of learning strategies in adult foreign language learners. *Metodicki obzori*, 6(1), 5-20.
- Brackett, M. A., & Salovey, P. (2006). FMeasuring emotional intelligence with the Mayer- Salovey-Caruso Emotional Intelligence Test (MSCEIT). *Psicothema*, 18, suppl., 34-41.
- Chang, Y. P. (2003). *Factors affecting language learning strategy choice: a study of EFL senior high school learners in Taiwan*. Unpublished doctoral dissertation. Texas A&M University.
- Cohen, A. D. (1998). *Strategies in learning and using a second language*. Harlow: Longman.
- Dongyue, L. (2004). EFL Proficiency, Gender and Language Learning Strategy Use Among a

- Group of Chinese Technological Institute English Majors. *Arecls E-Journal*, 1(A5).
- Fouladi, M. (2012). The effects of Emotional Intelligence on the choice of Language learning strategies. *Indian Journal of Education and Information Management*, 5(11), 518-526.
- Gavriilidou, Z., & Papanis, A. (2010). The effect of strategy instruction on strategy use by muslim pupils learning English as foreign language. *Journal of Applied Linguistics*, 25, 47-63.
- George, D., & Mallery, P. (2003). *SPSS for Windows step by step: A simple guide and reference*. (4th ed.). Boston: Allyn & Bacon.
- Goleman, D. (1995). *Emotional Intelligence*. New York: Bantam Books.
- Goleman, D. (2001). An EI-based theory of performance. In D. Goleman, & C. Cherniss (Eds.), *The Emotionally Intelligent Workplace: How to Select for, Measure, and Improve Emotional Intelligence in Individuals, Groups, and Organizations* (pp. 27-44). San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Green, J. M., & Oxford, R. L. (1995). A closer look at learning strategies, L2 proficiency, and gender. *TESOL Quarterly* 29(2), 261-297.
- Griffiths, C. (2003). Patterns of language learning strategy use. *System*, 31(3), 367-383.
- Harrod, N. R., & Scheer, S. D. (2005). An exploration of adolescent emotional intelligence in relation to demographic characteristics. *Adolescence*, 40(159), 503-512.
- Hong-Nam, K., & Leavell, A. G. (2006). Language learning strategy use of ESL students in an intensive English learning context. *System*, 34, 399-415.
- Hur, Y., van den Berg, P. T., & Wilderom, C. P. (2011). Transformational leadership as a mediator between emotional intelligence and team outcomes. *The Leadership Quarterly*, 22(4), 591-603.
- Kafetsios, K., & Zampetakis, L. A. (2008). Emotional intelligence and job satisfaction: Testing the mediatory role of positive and negative affect at work. *Personality and Individual Differences*, 44, 712-722.
- Kaylani, C. (1996). The influence of gender and motivation of EFL learning strategy use in Jordan. In R. Oxford (Ed.), *Language Learning Strategies Around the World: Cross-cultural perspectives* (pp. 75-88). Honolulu: University of Hawai'i: Second Language Teaching and Curriculum Center.
- Khamkhien, A. (2010). Factors affecting language learning strategy: Reported usage by Thai and Vietnamese EFL learners. *Electronic Journal of Foreign Language Teaching*, 7(1), 66-85.
- Kitakawa, A. (2008). *An Experimental Study of Language Learning Strategies: Particular Focus on the Patterns of Strategy Use by Japanese University Learners of English*. Ανακτήθηκε στις 19/04/2013, από <http://ir.iwate-u.ac.jp/dspace/bitstream/10140/1907/1/bgshss-no17p149->

- Kong, F., Zhao, J., & You, X. (2012). Emotional intelligence and life satisfaction in Chinese university students: The mediating role of self-esteem and social support. *Personality and Individual Differences*, 53(8), 1039-1043.
- Κωσταρίδου-Ευκλείδη, Α. (2005). *Μεταγνωστικές διεργασίες και Αυτό-ρύθμιση*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Lee, K. R., & Oxford, R. L. (2008). Understanding EFL learners' strategy use and strategy awareness. *Asian EFL Journal*, 10(1), 7-32.
- Liyanage, I., & Bartlett, B. J. (2012). Gender and language learning strategies: looking beyond the categories. *The Language Learning Journal*, 40(2), 237-253.
- Lou, J., & Wu, R.-I. (2012). The Role of EQ in EFL Students' Foreign Language Learning. *Sino-US English Teaching*, 9(11), 1686-1694.
- Mayer, J. D., Caruso, D., & Salovey, P. (1999). Emotional intelligence meets traditional standards for an intelligence. *Intelligence*, 27, 267-298.
- Mayer, J. D., Salovey, P., Caruso, D. R., & Sitarenios, G. (2001). Emotional intelligence as a standard intelligence. *Emotion*, 1, 232-242.
- Nasir, M., & Masrur, R. (2010). An exploration of emotional intelligence of the students of IIUI in relation to gender, age and academic achievement. *Bulletin of Education & Research*, 32, 37-51.
- O'Malley, J., & Chamot, A-U. (1990). *Learning strategies in second language acquisition*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Oxford, R. L. (1990). *Language learning strategies: What every teacher should know*. New York: Newbury House.
- Oxford, R. L. (2003). *Language learning styles and strategies: An overview*. Ανακτήθηκε στις 21/09/2013, από <http://hyxy.nankai.edu.cn/jingpinke/buchongyuedu/learning%20strategies%20by%20Oxford.pdf>
- Oxford, R. L., & Burry-Stock, J. A. (1995). Assessing the use of language learning strategies worldwide with the ESL/EFL version of the strategy inventory for language learning (SILL). *System*, 23(1), 1-23.
- Petrides, K. V. (2009). *Technical Manual for the Trait Emotional Intelligence Questionnaires (TEIQue)*. London: London Psychometric Laboratory.
- Pishghadam, R. (2009). A Quantitative Analysis of the Relationship between Emotional Intelligence and Foreign Language Learning. *Electronic Journal of Foreign Language Teaching*, 6(1), 31-

- Πλατσίδου, Μ. (2010). *Η Συναισθηματική Νοημοσύνη: Θεωρητικά Μοντέλα, Τρόποι Μέτρησης και Εφαρμογές στην Εκπαίδευση και στην Εργασία*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.
- Platsidou, M., & Salman, L. (2012). The role of emotional intelligence in predicting burnout and job satisfaction of Greek Lawyers. *International Journal of Law, Psychology and Human Life*, 1(1), 13-22.
- Platsidou, M. & Sipitanou, A. (2014). Exploring relationships with grade level, gender and language proficiency in the foreign language learning strategy use of children and early adolescents. *International Journal of Research Studies in Language Learning*, 4(1), 1-14.
- Psaltou-Joycey, A., & Kantaridou, Z. (2009). Foreign language learning strategy profiles of university students in Greece. *Journal of Applied Linguistics*, 25, 107-127.
- Rahmani, R., Sadeghi, B., & Khanlari, F. (2013). The relationship between EFL learners' emotional intelligence and their affective and compensatory strategies. *Life Sci J*, 10(6s), 722-733.
- Rao, P. S. (2012). Effect of Demographic Factors on Emotional Intelligence: A Study among MBA Students. *International Journal of Business and Management Tomorrow*, 2(10), 1-6.
- Rastegar, M., & Karami, M. (2013). On the Relationships among Emotional Intelligence, Affective and Social Strategy Use, and Academic Achievement of Iranian EFL Learners. *Theory and Practice in Language Studies*, 3(2), 389-396.
- Rubin, J. (1975). What the "good language learner" can teach us. *TESOL Quarterly*, 9, 41-51.
- Scarcella, R., & Oxford, R. (1992). *The Tapestry of Language Learning: The Individual in the Communicative Classroom*. Boston: Heinle & Heinle.
- Schutte, N., Malouff, J., Hall, L., Haggerty, D. J., Cooper, J. T., & Golden, C. J. (1998). Development and validation of a measure of emotional intelligence. *Personality and Individual Differences*, (25), 167-177.
- Stern, H. H. (1983). *Fundamental concepts of language teaching*. Oxford: Oxford University Press.
- Stys, Y., & Brown, S. L. (2004). *A review of the emotional intelligence literature and implications for corrections*. Ontario: Research Branch, Correctional Service of Canada.
- Vrettou, A. (2011). *Patterns of language learning strategy use by greek-speaking young learners of English*. Unpublished PhD thesis, Aristotle University of Thessaloniki.
- Wen, Q., & Wang, H. (1996). The relationship of learner variable to score on CET Band-4. *Foreign Language Teaching and Research*, 28(4), 33-39.
- Wong, C. S., & Law, K. S. (2002). The effects of leader and follower emotional intelligence on performance and attitude: An exploratory study. *The Leadership Quarterly*, 13, 243-274.
- Yilmaz, C. (2010). The relationship between language learning strategies, gender, proficiency and

- self-efficacy beliefs: a study of ELT learners in Turkey. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 2, 682-687.
- Zampetakis, L. A., & Moustakis, V. (2011). Managers' trait emotional intelligence and group outcomes: The case of group job satisfaction. *Small Group Research*, 42(1), 77-102.
- Zarafshan, M., & Ardeshiri, M. (2012). The relationship between emotional intelligence, language learning strategies and English proficiency among Iranian EFL university students. *Journal of Educational and Instructional Studies in the World*, 2(3), 105-114.
- Zarezadeh, T. (2013). The effect of emotional intelligence in English language learning. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 84, 1286-1289.